

Danske Kirkers Samråd
September 1994

Takt og tone kirkerne imellem

Danske Kirkers Samråd (DKS) er et forum, hvor kristne kirker i Danmark orienterer hinanden om kirkernes arbejde og liv samt drøfter fælleserfaringer til gensidig inspiration.

Over en toårs periode har kirkernes repræsentanter i samrådet drøftet, hvorledes kirkernes virksomhed berører hinanden. Drøftelserne har taget udgangspunkt, *dels* i principielle teologiske overvejelser om hvordan kirker kan efterleve deres forpligtelse på evangeliets udbredelse uden at tilstræbe, at aktive medlemmer fra andre kirker påvirkes til at flytte deres kirkelige tilhørsforhold, *dels* i erfaringer fra det praktiske kirkeliv, hvor såvel menneskers forskellige forudsætninger som lokale menigheders opsøgende virksomhed og varierende tiltrækningskraft kan få mennesker til at ændre deres kirkelige ståsted.

I tillæg til de danske forhold er samrådet orienteret om situationen i flere europæiske lande, hvor især omvæltningerne i Østeuropa har betydet, at forskellige kirkesamfund og bevægelser af kristen observans optræder i et synligt og negativt konkurrenceforhold til hinanden, hvorved falske fordomme og fjendebilleder opbygges. DKS vender sig imod denne tendens ikke blot af hensyn til kirkernes indbyrdes forhold til hinanden, hvor vi bekender os til den ene og samme Herre og har Bibelen og Den Apostolske Trosbekendelse som grundlag for vores virksomhed, men i høj grad også af hensyn til verden omkring os, til hvem kirkerne er sendt.

I vores stykkevise erkendelse har der modnet sig en række synspunkter og praktiske anbefalinger, som vi ønsker *dels* at udtrykke over for vore egne respektive kirkesamfund til eftertanke og inspiration, *dels* at udtrykke over for hinanden på tværs af de kirkelige grænser til opbyggelse af tillid og positive, praktiske arbejdsgange:

Til vore egne respektive kirker

1. Opmærksomheden på kirkesamfundenes indbyrdes relationer aktualiserer igen og igen de grundlæggende variationer i *kirkesyntet*, opfattelsen af kirkens væsen, funktion, grænser og indgåelse af medlemskab. Det territoriale syn, hvor kirkens grænser i høj grad er sammenfaldende med de geografiske og befolkningsmæssige grænser, og det kirkesyn, hvor en personal og individuel tilslutning forudsættes, udtrykker to forskellige kirkeforståelser, hvorimellem adskillige variationer er repræsenteret i Danmark. Vi opfordrer til studium af de forskellige kirkesyn for derigennem at opnå større bevidsthed om egen identitet samt større indsigt i andre kirkers selvforståelse.

2. Den grundlæggende størrelse i Det Nye Testaments beskrivelse af kirken er *den lokale menighed*. I nutiden har menighedens afgørende betydning imidlertid ofte stået i skyggen af andre temaer f.eks. individets indlemmelse i og medlemskab af kirken og generelle beskrivelser af kirken både nationalt og overnationalt. En større vægtlægning på den lokale menigheds betydning og en faktisk opprioritering af menighedslivet er det bedste middel til at sikre stabilitet og trofasthed i medlemsskaren. Svage menigheder muliggør medlemsafgang. Vi anbefaler kirkesamfundene at sætte fokus på den lokale menighed, og vi opfordrer alle til trofasthed overfor egen kirke.

3. Forskellige *mennesketyper* tiltrækkes af forskellig kirkelig aktivitet og fromhed, sprog og tradition. De lokale menigheders rummelighed er derfor af stor betydning. Større kendskab og undervisning om kirkelivet i al sin sammensathed og den enkelte menigheds udtalte vilje til at favne bredt vil være et positivt redskab til nedbrydningen af fordomme og vrangbilleder og opbygningen af respekt og tillid *både* internt i eget kirkesamfund f.eks. i spændingen mellem generationerne og mellem grupper af forskellig fromhedsmæssig, teologisk, sociologisk og etnisk observans og i forhold til andre kirkesamfunds menigheder i lokalsamfundet, som måske tiltrækker, rummer og udfordrer bestemte typer mennesker bedre.

Til hinanden på tværs af kirkegrænserne:

4. Intet kirkesamfund kan fratages sin forpligtelse til at gøre mennesker til Kristi disciple igennem udbredelsen af Bibelens budskab. Derfor har enhver kirke sin *legitime ret til at evangelisere*.

Jævnfør Grundlovens §§ 67 og 77.

5. Som repræsentanter fra forskellige kirkesamfund siger vi til hinanden, at formålet, hensigten med evangelisation og opsøgende arbejde *aldrig* må være at formå kirkeligt aktive mennesker til at svække eller *bryde deres bånd* til egen kirke.

I fællesskab anbefaler vi de lokale menigheder:

6. I forbindelse med *kampagner* og opsøgende virksomhed, der påkalder sig offentlighedens opmærksomhed udover den almindelige aktivitet, som kendetegner den pågældende kirke, bør kirkeledere orientere og gerne føre samtale med andre lokale kirkesamfunds ledere om forberedelserne for at tilstræbe en gensidig tillid og tydeliggørelse af motiverne bag kampagnen.

7. Adskillige steder landet rundt er der *lokale samtalefora* kirkesamfundene imellem. Præstestudiegrupper og lokalbestyrelser for forskelligt fælleskirkeligt arbejde fungerer tillige som gode og tillidsskabende fora. Vi anbefaler, at allerede eksisterende lokale samtalefora anvendes til drøftelse af ægte evangelisation contra proselytisme. Ligeledes anbefales det at oprette lokale samtalegrupper eller knytte kontakt på tværs af kirkesamfundsgænserne, hvor sådanne forbindelser ikke eksisterer.

8. I forbindelse med *medlemsflytning* og/eller optagelse af medlemmer i et kirkesamfund anbefales den modtagende kirke, ikke at optage noget nyt medlem uden at sikre sig, at vedkommende har meddelt sin beslutning hos den lokale leder af det kirkesamfund, hvor vedkommende hidtil har haft sin tilknytning. Det anbefales at skabe gode rutiner ikke blot for meddelelser om overflytning af medlemskab, men også ved kirkelige handlinger.

Fælles bekymring:

9. Som repræsentanter fra forskellige kirker udtrykker vi vores afstandtagen fra den form for *uærlig evangelisation*, der kendetegnes ved:

- fremhævelse af idealbilledet af eget kirkesamfund på baggrund af nedgørelse, urealistisk og negativ beskrivelse af andre kristne kirkers liv og praksis,
- stærk psykisk påvirkning og pression anvendt til at overtale andre kirkers medlemmer til brud med egen kirke og overflytning af medlemskab,
- parakirkelige organisationers virksomhed når den udøves under dække af at være fælleskirkelig eller tværkirkelig, mens den i virkeligheden kan være skadelig for kirkernes relationer til hinanden og ødelæggende for de etablerede, fælleskirkelige aktiviteter, hvor kirkesamfundene står bag.

10. Med nogen bekymring ser vi den person-centrerede og den *metode-fikserethed*, som kommer til udtryk i flere af tidens internationale kirkevækst- og evangelisationsprogrammer. Der er ingen grund til at forklejne planlægning, målbevidsthed og arbejdsmetoder i det kirkelige arbejde, tværtimod, men en massiv betoning af en bestemt ledelsesform eller en bestemt menighedsstruktur eller en bestemt metode har tendens til snævertsynethed og intolerance, som gør det let at underkende gamle menigheders betydning med yderligere svækkelse og ustabilitet i den aktive medlemskreds til følge. Vi anbefaler, at internationale kirkelige impulser i høj grad integreres i det eksisterende kirkeliv og udleveres i forståelse for den danske kontekst.

"At leve værdigt med proselytisme-problemet"

I den fortsatte opmærksomhed på og overvejelse af kirkernes indbyrdes liv anbefaler vi følgende gode råd for god takt og tone kirkerne imellem:

Frihedsprincippet:

- at det er en grundlæggende forudsætning for kirkernes udøvelse af deres missionsforpligtelse, at begreber som 'kirkeligt missions-område' og 'missions-territorium' opgives, for så vidt det betyder, at den ene kirke sætter grænser for andre kirkers forpligtelse overfor missionsbefalingen.

Lighedsprincippet:

- at det er en kristen-pligt at håndhæve, at mission og evangelisation blandt passive kirkemedlemmer ikke kan karakteriseres som 'proselytisme', men dette er en legitim form for 'evangelisation' eller 're-evangelisation'.

Broderskabsprincippet:

- at det er en kristen-pligt at søge at få en åben samtale etableret mellem de to involverede kirkesamfund, når et medlem efter moden overvejelse ønsker at flytte sit engagement og medlemskab til en anden kirke,
- at det er en kristen-pligt, at børn ikke optages i en anden kirke end den, de i øjeblikket er tilknyttet, hvis det er imod deres forældres ønske.